

Vectorii virozelor la păioase și rapiță

Semănatul timpuriu al păioaselor

Clima este într-o continuă schimbare cu toamne din ce în ce mai lungi și mai secetoase, aspect ce favorizează apariția dăunătorilor specifici ai cerealelor păioase încă de la răsărirea tinerilor plante. Cu toate acestea, neținând cont de transformările climatice, unii fermieri au decis să înființeze mai devreme față de epoca optimă conform arealului de cultivare, expunându-se unor pericole de atac a **Afidelor și cicadelor cerealelor**.

Seceta prelungită

Temperaturile crescute coroborate cu seceta pedologică prelungită, lipsa altor forme de nutriție din flora spontană au dus la apariția unui număr mare de indivizi din specia **Afide la cultura de rapiță**, având o viteză foarte mare de multiplicare și provocând daune culturilor de rapiță.

Identificarea dăunătorilor

Din familia afidelor și cicadelor care pot dăuna semnificativ culturile de cereale păioase și rapiță încă de la debutul acestora în creștere și dezvoltare enumerăm:

Păduchele verde comun al cerealelor – *Schizaphis graminum*

Forma aripată

Forma apteră

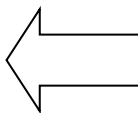

Adultul: forma apteră are corpul oval, mic, de 1,4-2,0 mm lungime, de culoare verde deschis sau verde gălbui. Antenele mai lungi decât jumătatea corpului, cu articolele bazale de culoare mai deschisă. Forma aripată are 1,2-2,0 mm lungime, capul și toracele de culoare brună închis și abdomenul verde. Antenele mai lungi depășesc $\frac{3}{4}$ din lungimea corpului.

Simptomatică atac - hrănirea afidelor pe partea inferioară a frunzelor determină apariția unor pete decolorate, care devin roșii și se extind treptat pe tot limbul frunzei. Frunzele atacate se ofilesc, apoi se usucă. Mărimea plantelor, randamentul și supraviețuirea acestora, sunt puternic afectate.

Biologie dăunător – prezintă 8-15 generații pe an. Este specie care se dezvoltă în exclusivitate pe plantele de graminee cultivate și spontane. Formele sexupare apar pe la sfârșitul lunii septembrie, apoi urmează cele sexuate care depun ouăle de iarnă prin octombrie.

Cicada grâului – *Psammotettix alienus*

Adultul: 3,5-4 mm lungime, de culoare galben-murdar sau galben-castaniu, fruntea proeminentă și lipsită de pete negre. Aripile anterioare au celulele de pe margine castanii, în rest fiind transparente.

Simptomatică atac - plantele atacate prezintă frunze decolorate, iar în zona înțepată apar zone uscate. Creșterea se încetinește sau se oprește, iar florile și spicele rămân sterile.

Biologie dăunător – Dăunătorul prezintă 2-3 generații pe an și iernează în stadiul de ou. Adultul apare în luna mai, depune ouăle pe diferite graminee, în special spontane (*Setaria* sp.), unde se dezvoltă a doua și a treia generație. Generația a treia se deplasează prin zbor spre cereale păioase, unde depun ouăle.

Virozele păioaselor

Virusul piticirii grâului – Wheat dwarf virus

Simptome: Caracteristica principală a plantelor atacate este talia pitică. De regulă atacul este mai pronunțat când se produce la plantele tinere și mai puțin accentuat când are loc în faze de vegetație mai avansate.

Daune provocate - Dacă infecția apare timpuriu plantele nu înspică iar dacă aceasta apare în primăvară după alungirea paiului plantele pot înspica dar boabele sunt nedezvoltate și șiștave.

Mozaicul dungat al grâului – Wheat streak mosaic virus

Simptome: La 2-3 săptămâni de la răsărire pot apărea:
 -Striuri galbene longitudinale pe foliaj,
 -Necrozarea țesuturilor atacate,
 -Creștere redusă a plantelor,
 -Calitate scăzută a recoltei

Păduchele cenușiu al verzei – *Brevicoryne brassicae*

Adultul: fără aripi prezintă un corp globulos cu dimensiuni de până la 2,5 mm și o culoare galben-verzuie.

Simptomatică atac – Dăunătorul are până la 18 generații pe an din martie până în octombrie și dăunează în mod deosebit plantele din familia brasicaceae/crucifere. Când plantele sunt atacte din stadiu timpuriu de creștere, planta nu va mai crește și se va usca. Dacă atacul survine mai târziu, peste 6 frunze adevărate la rapiță, frunzele se vor îngălbeni, rășuci, creșterea și dezvoltarea vor fi retardate iar producția mult diminuată, datorându-se unei capacități reduse a plantelor de a ramifica.

Recomandări tehnice de combatere

Se va avea în vedere asocierea unui insecticid sistemic cu un insecticid de contact:

SISTEMIC

Apis

Substanță activă	Acetamiprid 200 g/l
Formulare	Suspoemulsie SE
Doză amestec	0.2 l/ha

Mospilan

Substanță activă	Acetamiprid 200 g/kg
Formulare	Granule solubile
Doză amestec	0.2 kg/ha

CONTACT

Scatto/Deltasap

Substanță activă	Deltametrin 25 g/l
Formulare	Concentrat emulsionabil CE
Doză amestec	0.3 l/ha

Sherpa duo

Substanță activă	Cipermetri + Piperonil butoxid
Formulare	Concentrat emulsionabil
Doză amestec	0.2 l/ha

Cyperfor 100 EW

Substanță activă	Cipermetrin 100 g/l
Formulare	Emulsie în apă
Doză amestec	0.25 l/ha